

PATVIRTINTA

Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės
viešosios bibliotekos direktoriaus

2024 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. V-15

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽEMAITĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2024 METŲ VEIKLOS PLANAS

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešoji biblioteka (toliau – įstaiga) – biudžetinė įstaiga, kurios *veiklos tikslai* apibrėžti įstaigos nuostatuose, patvirtintuose Kelmės rajono savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) 2023 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T-310 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešosios bibliotekos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai): kaupti ir saugoti universalų bendruomenės poreikius tenkinantį dokumentų fondą, kraštotyros spaudinių fondą bei informaciją apie dokumentus, susijusius su regionu, rengti kraštotyros darbus, organizuoti gyventojų bibliotekinių ir informacinių aptarnavimą, teikti kitas paslaugas vartotojams, rengti kultūrinius renginius ir įvairiomis formomis bei metodais skatinti skaitymą, puoselėti liaudies tradicijas, etninę kultūrą, organizuoti gyventojų – vaikų, jaunimo, suaugusiųjų neformalųjį švietimą.

Įstaigos *misija* – būti informacijos erdve, kuriančia vertę savivaldybės gyventojams.

Įstaigos veiklos *prioritetai*: stiprinti informacinių paslaugų prieinamumą ir kokybę; prisidėti prie skaitmeninės atskirties mažinimo įgyvendinant informacinių kompetencijų ugdymo ir edukacines veiklas.

II SKYRIUS BIBLIOTEKOS VEIKLOS TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

Įstaiga savo veiklą vykdo vadovaudamasi LR Konstitucija, LR civiliniu ir darbo kodeksais, LR biudžetinių įstaigų ir LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymais bei kitais, biudžetinių įstaigų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

Įstaiga savo veikloje vadovaujasi ir specialiaisiais teisės aktais: LR bibliotekų įstatymu, Lietuvos kultūros politikos kaitos gairėmis, Bibliotekų fondo nuostatais, Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais, privalomais standartais bei kitais, taip pat Tarybos patvirtintais bibliotekos nuostatais, kitais Tarybos sprendimais, Mero potvarkiais, Kelmės rajono savivaldybės administracijos bei įstaigos direktoriaus įsakymais. Įstaigos padalinių veiklos tikslai, uždaviniai, funkcijos, teisės ir pareigos nustatytos padalinių nuostatuose, darbuotojų teisės ir pareigos – pareigybių aprašymuose.

III SKYRIUS VEIKLOS PLANO PASKIRTIS

Vadovaudamasi Kelmės rajono savivaldybės strateginio planavimo dokumentais bei įstaigos nuostatais, biblioteka kasmet rengia metinį veiklos planą. 2024 m. veiklos plane numatomi veiksmai, kuriais bus siekiama prisidėti prie XVIII LR Vyriausybės programos, patvirtintos LR Vyriausybės 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios

Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ (toliau – LRV programa), prioritetinių projektų „Kultūros svarba asmens, visuomenės ir valstybės raidai“, „Socialinis kultūros ir meno stiprinimas ir visavertis įgalinimas“, „Visiems prieinama ir įtrauki kultūra“, „Efektyvi paveldotvarka“ ir „Informacinės grėsmės atspari visuomenė, laisva žiniasklaida, saugi interneto erdvė“ nuostatų įgyvendinimo, Kelmės rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano 3.1.3.4 priemonės „Žemaitės viešosios bibliotekos ir jos struktūrinių padalinių finansavimas“ ir 03-4.1-01-01 priemonės „Literatūrinių premijų ir kalbos puoselėjimo finansavimas“ įgyvendinimo.

IV SKYRIUS

BIBLIOTEKOS VEIKLOS KONTEKSTAS

Bibliotekos veiklai planuojamu laikotarpiu daro įtaką aštuonioliktosios LRV programoje viešajam ir kultūros sektoriams numatyti prioritetai bei pagrindinės iniciatyvos, Kelmės rajono savivaldybės kultūros įstaigoms nustatyti prioritetai ir prioritetinės kryptys, su jais susiję pokyčiai kultūros srityje formuojamoje politikoje, savivaldybės strateginiuose dokumentuose bei įstaigos Nuostatuose išskelti tikslai ir uždaviniai.

Prieinamumas. 2024 m. pradžioje 24,1 tūkst. gyventojų mikrorajoną aptarnavo biblioteka Kelmėje bei 17 struktūrinių teritorinių padalinių (toliau – bibliotekos), t. y. tiek pat, kiek 2023 m.

Vienai bibliotekai vidutiniškai teko 1336, o vienam struktūriniam teritoriniam padalinii – 895 gyventojų.

Įstaigai patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių skaičius 2023 m. pabaigoje buvo 42,25 pareigybės, t. y. tiek pat, kiek ir 2023 m. pradžioje.

Įstaigos tinklo pokyčiams 2024 m. įtakos gali turėti pokyčiai savivaldybės švietimo sistemoje, demografinė situacija – gyventojų savivaldybėje mažėjimas bei senėjimas, finansinių išteklių kultūros įstaigoms paskirstymas, kiti nenumatyti ar ekstremalūs įvykiai.

Bibliotekos fondas, lankytojų aptarnavimas, Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (toliau – LIBIS) plėtra. Įstaigoje formuojamas universalus bibliotekos fondas, apimantis įvairias informacijos išteklių laikmenų rūšis, kuris yra Lietuvos bibliotekų fondo dalis. 2023 m. pabaigoje jame buvo sukaupta 111922 vnt. dokumentų už 489,1 tūkst. Eur.

Įstaigoje vykdomas tiek stacionarus aptarnavimas, tiek ekstensyvi veikla, teikiamos mokamos paslaugos, lankytojai mokomi informacinio ir kompiuterinio raštingumo, konsultuojami naudojimosi e. paslaugomis klausimais. Nuotolinės informacinės paslaugos teikiamos išnaudojant įstaigos interneto svetainės galimybes. Vykdomos tarpbibliotekinio abonemento paslaugos, kurios padeda aprūpinti skaitytojus knygomis iš kitų šalies viešųjų bibliotekų, tenkina jų skaitymo poreikius. Įstaiga prisideda prie programos, skirtos skatinti visuomenės medijų ir informacinį raštingumą, įgyvendinimo.

2024 m. planuojama organizuoti priemones, skirtas pagerbti žymias asmenybes, išskirtinius istorinius Lietuvos ir krašto įvykius, kultūrinių reiškinių sukaktis, kaupti informaciją apie Kelmės krašto literatūrinį gyvenimą, pristatyti jį visuomenei, organizuoti Žemaitės literatūrinės premijos įteikimo šventę, prisidėti prie Kelmės miesto 540-ojo jubiliejaus paminėjimo veiklų, organizuoti tradicinius ir netradicinius literatūrinius skaitymus, įsijungti į Saugėsio interneto savaitės, Pasaulinės medijų ir informacinio raštingumo savaitės, Nacionalinės bibliotekų savaitės ir kitas veiklas, plėtoti tiek vaikams, tiek suaugusiems skirtą edukacinę veiklą, prisidėti prie respublikinių ir regiono skaitymo skatinimo iniciatyvų, didelį dėmesį skirti gyventojų medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų didinimui.

2024 m. planuojama dalyvauti Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (toliau – LNMMB) vykdomo projekto, kurio metu bus įgyvendinti kompleksiniai LIBIS sprendimai, leidžiantys sukurti elektronines paslaugas, sudarančias galimybes išsaugoti modernų kultūrinį

turinį bei skatinančias jo sklaidą visuomenėje, priemonėse jas testuojant, pritaikant ir įsisavinant. Naujais įrašais planuojama pildyti bibliotekos skaitmeninį išteklių „Žymūs kraštiečiai“, tęsti kito skaitmeninio turinio bibliotekos interneto svetainei ir kitoms bibliotekos naudojamoms medijoms kūrimo darbus, vykdyti kraštotyros informacijos sklaidą.

Siekiant užtikrinti informacijos prieinamumą, įstaigoje ir jos padaliniuose yra sudarytos sąlygos naudotis ne tik tradiciniais informacijos, mokymosi šaltiniais, bet ir elektroniniais ištekliais. Jais vartotojai gali naudotis nuotoliniu būdu arba viešosiose interneto prieigose (toliau – VIP), kurias turi biblioteka centras ir visi struktūriniai teritoriniai padaliniai.

Mokslinio tyrimo darbas, projektinė veikla. Įstaiga planuoja dalyvauti LNMMB, regiono bibliotekos atliekamuose tyrimuose, apklausose, atlikti įstaigos tyrimą „Bibliotekos vartotojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimas“.

Planuojama tęsti Kelmės krašto istorijos ir kultūros almanacho leidybą, prisidėti prie kitų savivaldybių viešųjų bibliotekų, regiono bibliotekos Kelmės kraštui aktualios projektinės ar skaitymo skatinimo, ar darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo veiklos, rengti naujus projektus bei paraiškas edukacijoms pagal Kultūros pasą. Bus tęsiamos įgyvendinto projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“, numatytos bendradarbiavimo sutartyje, pasirašytoje tarp Kelmės rajono savivaldybės ir LNMMB.

Kvalifikacijos tobulinimo organizavimas. Įstaigos darbuotojai kvalifikaciją tobulina įvairiuose mokymuose, seminaruose, pagal poreikį yra konsultuojami, su naujovėmis supažindinami darbuotojų pasitarimų, individualių konsultacijų metu. Centralizuotas įstaigos specialistų kvalifikacijos plėtros paslaugas bibliotekai teikia LNMMB, regiono biblioteka bei savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija. 2024 m. darbuotojai bendrąsias ir vadybines kompetencijas, pilietiškumo ir civilinės saugos žinias gilins LNMMB projekto „Kultūros sektoriaus, vadybinių ir profesinių kompetencijų tobulinimo“ mokymosi aplinkoje „Kompetencijų biblioteka“ ir kituose mokymuose.

V SKYRIUS

BIBLIOTEKOS VEIKLOS FINANSAVIMAS

Biblioteka – biudžetinė įstaiga, finansuojama iš savivaldybės biudžeto. 2024 m. patvirtintas bibliotekos biudžetas – 1027000 Eur. Įstaigos dokumentų, skirtų bibliotekos fondui papildyti, įsigijimas yra finansuojamas iš valstybės biudžeto. 2024 m. iš valstybės biudžeto lėšų dokumentams įsigyti skirta 32256 Eur. Įstaigai taip pat už valstybės biudžeto lėšas centralizuotai kasmet yra prenumeruojamos duomenų bazės.

Įstaiga yra paramos gavėja, taip pat teikia mokamas paslaugas, už kurias 2024 m. planuojama gauti 1400 Eur. Dalyvaudama projektinėje veikloje įstaiga gauna papildomų pajamų, o taip pat naudos iš kitų organizacijų bei institucijų įgyvendinamų projektų ir (ar) programų.

VI SKYRIUS

LAUKIAMIE REZULTATAI

Tikimasi, įgyvendinus 2024 m. suplanuotas veiklos priemones, įstaiga prisidės prie LRV programos projektų ir iniciatyvų įgyvendinimo, taip pat Kelmės rajono savivaldybės 2024–2026 m. strateginiame veiklos plane numatytų Kultūros ir sporto programos (kodas 03) priemonių įvykdymo ir sieks laukiamų rezultatų:

- *išlaikyti stabilų fizinį ir virtualių apsilankymų bibliotekose skaičių (didėjimas 10);*
- *organizuoti Žemaitės literatūrinės premijos įteikimo šventę.*

Išsami informacija apie planuojamus pasiekti rezultatus pateikta 1 priede.

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽEMAITĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2024 M. VEIKLOS PLANAS

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įstaigos veiksmo pavadinimas	Proceso ir/ar indėlio vertinimo kriterijai, mato vienetai ir reikšmės		Atsakingi vykdytojai	Vykdyimo terminai		
01 PROGRAMA „Informacinis aprūpinimas, informacinių kompetencijų ugdymas ir skaitymo skatinimas“								
01-01-01	Sudaryti, tvarkyti saugoti bibliotekos išteklių fondą, vykdyti bibliografinę jo apskaitą, organizuoti skaitmeninimą	Komplektuoti ir tvarkyti bibliotekos fondą	Gautų dokumentų skaičius	3000	IIOS	I–IV ketv.		
			Nurašytų dokumentų skaičius	5500				
			Užprenumeruotų periodinių dokumentų pavadinimų skaičius	20				
			Atliktų dokumentų fondų patikrinimų padaliniuose skaičius	4				
		Kurti bibliotekos e. katalogą, dalyvauti Lietuvos bibliotekų bendro naudojimo bibliografinių duomenų bazių kūrime	Parsisiųstų naujų dokumentų bibliografinių įrašų į e-katalogą skaičius	2000	IIOS	I–IV ketv.		
			Sukurtų rajono laikraščių straipsnių analizinių aprašų skaičius	600				
			Rekataloguotų dokumentų skaičius	Pagal poreikį				
			Krašto spaudinių, atspindėtų elektroninių paslaugų portale biblioteka.lt , skaičius	1				
		Organizuoti krašto rašytinio paveldo išsaugojimą, įsijungti į paveldo skaitmeninimo procesus	Kraštotyros fondą papildžiusių naujų dokumentų pavadinimų skaičius	10	IIOS	I–IV ketv.		
			Sekti skaitmeninimo centrui pateiktų objektų skaitmeninimo eigą (pateiktų objektų pavadinimų skaičius)	3				
		Vykdyti kraštotyros veiklą	Suskaitmenintų autografuotų knygų viršelių bei įrašų (autografai) skaičius.	30	MITS	I–IV ketv.		
			Kraštotyros kartotekose patalpintų naujų įrašų skaičius	220	STP	I–IV ketv.		
		02-01-01	Organizuoti ir vykdyti vartotojų ir lankytojų	Registruoti vartotojus	Žymių kraštiečių aprašymų, parengtų ir patalpintų į įstaigos interneto svetainę, skaičius	15	SAIS, STP, MITS	I–IV ketv.
					Tinklapiui „Nekilnojamos kultūros vertybės“ parengtų informacijų apie rajono piliakalnių skaičius	3		
					Parengtų kraštotyros darbų skaičius	4		
Parengtų aprašų apie rajone veikusių mokyklų skaičius	6							
Parengtas leidybai 4-asis Kelmės krašto kultūros ir istorijos žurnalo „Sietuvos“ numeris	1				Administracija, MITS	I–IV ketv.		
Vartotojų skaičius:	4361				SAIS, STP	I–IV ketv.		
t. sk. vartotojų vaikų skaičius	1292							
t. sk. VIPT vartotojų skaičius	2359							
t. sk. knygnešystės būdu aptarnaujamų vartotojų skaičius	118							

	aptarnavimą, suteikiant prieigą prie informacijos išteklių, kuriant naujas paslaugas	Vykdėti dokumentų išduotį	Dokumentų išduotis:	90130	SAIS, STP	I–IV ketv.
			t. sk. dokumentų išduotis vartotojams vaikams	32156		
			Skaitomumas:	20,7		
			t. sk. vaikų skaitomumas	24,9		
			Atsakytų informacinių-bibliografinių užklausų skaičius	1947		
		Koordinuoti ir organizuoti bibliotekos renginių ir parodų veiklą	Lankytojų skaičius:	108150	SAIS, STP	I–IV ketv.
			t. sk. lankytojų vaikų skaičius	48381		
			t. sk. interneto seansų skaičius	58321		
			t. sk. renginių lankytojų skaičius	6577		
			Lankomumas:	24,8		
			t. sk. vaikų lankomumas	37,4		
			Statistinio rajono gyventojų apsilankymas bibliotekoje (kartu su virtualiais apsilankymais)	6,3		
			Renginių skaičius:	308		
			t. sk. renginių skaičius vaikams	125		
			t. sk. žodinių renginių skaičius	164		
			t. sk. vaizdinių renginių skaičius	144		
			t. sk. virtualių renginių skaičius	17		
			Rengti ir publikuoti informaciją, vaizdo siužetus, apie bibliotekos veiklą ir paslaugas	Periodinis informacijos apie planuojamus renginius pateikimas bibliotekos interneto svetainėje skaičius		
		Straipsnių, žinučių viešojoje erdvėje skaičius		62	MITS, SAIS, STP	
		Parengtų ir pavišintų vaizdo siužetų skaičius		7	SAIS, MITS	
		Vykdėti edukacinę veiklą	Edukacinių renginių skaičius	97	SAIS, STP	I–IV ketv.
			Edukaciniuose renginiuose dalyvavusių lankytojų skaičius	1090		
			Įtrauktų į Kultūros paso programą įstaigos edukacinių programų skaičius	4	SAIS	
			Naujai parengtų į Kultūros paso programą įstaigos edukacinių programų skaičius	2		
		Vykdėti lankytojų mokymą	Organizuotų medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų ugdymo priemonių skaičius	75	SAIS, STP	I–IV ketv.
			Apmokytų lankytojų skaičius	764		
			Suteiktas individualių konsultacijų skaičius	1782		
		Aptarnauti vartotojus per duomenų bazių prieigą	Licencijuojamose duomenų bazėse peržiūrėtų pilno turinio vienetų skaičius	2260	SAIS	I–IV ketv.
		Teikti TBA paslaugą	TBA užklausų įvykdymo (gautų ir išsiųstų) procentas	95		
		Administruoti ir pildyti įstaigos interneto svetainę, socialinių tinklų paskyras	Virtualių apsilankymų skaičius	42818	MITS	I–IV ketv.
			Sekėjų socialinių tinklų paskyrose skaičius	3560		
			Interneto svetainės pritaikymas pagal patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. A1-784 „Dėl Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais priemonėmis bendravimo būdais rekomendacijas“	1		

		Rengti projektines paraiškas naujų paslaugų diegimui, esamų paslaugų atnaujinimui ir plėtrai, įgyvendinti finansavimą gavusius projektus	Parengtų paraiškų skaičius	5	MITs, SAIS	I–IV ketv.
			Įgyvendintos projekto „Ir niekur iš čia man neišeit (poetės Reginos Biržinytės 75-osioms g. m.)“ veiklos (gavus finansavimą), proc.	100	MITs	
			Įgyvendintos projekto „Tautų ir religinių konfesijų įvairovė ir palikimas Kelmės miesto istorijoje“ veiklos (gavus finansavimą), proc.	100	SAIS	
03-01-01	Vykdėti organizacines ir technines bibliotekos LIBIS plėtos ir VIPT infrastruktūros atnaujinimo bei priežiūros, kvalifikacijos tobulinimo ir veiklos aprūpinimo priemonės	Organizuoti LIBIS plėtos ir techninės priežiūros priemonės	Įgyvendintos LIBIS techninės priežiūros priemonės, proc.	100	Administracija, MITs, IIOS, SAIS	I–IV ketv.
		Organizuoti VIPT infrastruktūros palaikymo priemonės	Tęsti projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ priemonių vykdymą, numatytą bendradarbiavimo sutartyje, pasirašytoje tarp Kelmės rajono savivaldybės ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, proc.	100	Administracija, MITs	I–IV ketv.
		Ugdėti darbuotojų kompetencijas	Darbuotojų, per metus įtrauktų į kvalifikacijos tobulinimo priemonės, dalis nuo visų darbuotojų, proc.	90	MITs	I–IV ketv.
		Vykdėti metodinę veiklą bibliotekoje	Atlikta 2023 m. įstaigos veiklos analizė	1		I ketv.
			Apsilankymų priežiūros, metodinės pagalbos tikslais STP skaičius	34	MITs, IIOS	I–IV ketv.
		Vykdėti veiklos administravimą ir priežiūrą	Patvirtinti 2024 m. planavimo dokumentai ir 2023 m. veiklos ir finansinė atskaitomybė, proc.	100	Administracija	I–II ketv.
			Organizuotos turto apskaitos ir apsaugos priemonės, proc.	100	Administracija	I–IV ketv.
			Organizuotos darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos priemonės, proc.			
			Įgyvendintos korupcijos prevencijos priemonės, proc.	100	Administracija	I–IV ketv.
			Organizuotos personalo ir dokumentų valdymo procesų įgyvendinimo priemonės, proc.			